

Надія Дирда,

Наталія Стрілець

БЕРЕЖАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ БОГДАНА ЛЕПКОГО ЯК ОСЕРЕДОК ГРОМАДСЬКО-КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ КРАЮ

У статті досліджено внесок обласного комунального музею Богдана Лепкого в м. Бережани в популяризацію творчості Богдана Лепкого. Вивчено фонди музею щодо збереження доробку письменника, проаналізовано тематичне й жанрове різноманіття експозиції музею.

Ключові слова: музей, експозиція, популяризація, письменник, художник, Богдан Лепкий.

Ще за життя Б. Лепкого його творчий доробок високо оцінювали українці Галичини та діаспори, відомі літературознавці світу. Але у роки радянської влади творчість письменника на Батьківщині було заборонено. Тільки зі здобуттям незалежності України ім'я та твори Б. Лепкого повернулися на рідну землю.

27 серпня 1995 р. старовинна бережанська площа біля ратуші приймала поважних гостей із далекого зарубіжжя (США, Канади, Польщі), різних міст України (Київ, Львів, Івано-Франківськ, Тернопіль, Коломия). На урочисте відкриття державного музею письменника з'їхалися лепкознавці, шанувальники таланту українського письменника, вихідця із Бережанщини, Б. Лепкого. Повернув спадщину письменника в «казку його життя» Бережани його племінник, багатолітній куратор архіву Б. Лепкого д-р Роман Смик (1918–2007 рр.). Фундаторами музею стали і його син Роман – доктор медицини, сестра Стефанія та її чоловік о. Володимир Тарнавський (США), племінник письменника С. Ремеза, Н. Головата та Я. Шафранюк-Завадович (Канада).

Музей від початку створення був відділом Тернопільського краєзнавчого музею, від 2002 р. – самостійний музей у підпорядкуванні районного відділу культури, а з 2003 р. – набув статусу обласного комунального. Знаходиться він у бережанській ратуші, в якій з 1805 р. була розміщена гімназія. У 1883–1899 рр. тут вчився й учительовав Б. Лепкий. З цієї нагоди у 1992 р. на будівлі встановлено

пам'ятну дошку. Автор меморіалу – К. Сікорський. До 125-ї річниці від дня народження письменника 19 жовтня 1997 р. біля ратуші відкрито пам'ятник Б. Лепкому. Творцями пам'ятника стали скульптор І. Сонсядло, металізатор М. Самарик, архітектори Б. Білоус, А. Пилипець.

Організаційну роботу зі створення музею Б. Лепкого, оформлення експозиції виконав колектив Бережанського регіонального центру української книги. Вдало було підібрано авторів проекту і мистецького оформлення – тернопільських художників Б. Бошка і Р. Гудиму, які зуміли гармонійно поєднати матеріал з архітектурою і формою приміщень.

Перевезення архіву письменника зі США в Україну стало важливою справою д-ра Р. Смика. При його участі і його коштом побудовано експозицію музею в шести залах.

Експонати першої зали відтворили атмосферу дитинства майбутнього письменника. Дві малярські роботи Дем'яна Горняткевича «Хата на хуторі Кривенькім» [1] та «Приходство в с. Крегулець» [51] переносять уяву відвідувача до рідних місць поета. Репродукція ікони Зарваницької Божої Матері як оберіг і спогад із «Казки мого життя» Б. Лепкого [2]. Саме перед нею вимолювала здоров'я своєму малому синові Домна з Глібовицьких Лепка. Її портрет – на стіні поруч із портретами о. Сильвестра Лепкого. У музеї зберігаються копії із юнацьких робіт Б. Лепкого, зроблені сучасним художником В. Недільським, 1995 р., та о. Михайла Глібовицького, діда Б. Лепкого [52]. Експозиційний куток завершує зображення герба роду Лепких. Чорне віденське фортепіано – пам'ятка з тих часів, коли майбутній письменник із захопленням слухав твори Шопена, Шумана, Бетховена, що народжувалися під гнучкими пальцями вправної музикантки, викладачки Перемиського дівочого інституту, тітки Дарії Глібовицької на дідовому приходстві в Бережанах. Саме в цьому залі систематично діють змінні книжково-ілюстративні виставки із фондів музею.

Експозиція другої зали відобразила навчання і працю Б. Лепкого в Бережанській гімназії, студії у Віденській академії мистецтв та Львівському університеті. Оригінали фотографій гімназистів і професорів (Матеуш Куровський, о. Михайло Соневицький, Петро Дуткевич, Микола Бачинський та інші), тогочасні підручники німецькою, польською та українською мовами (1882 р., 1923 р., 1893 р., 1880 р.), різноманіт-

ні гімназійні документи відтворюють культурно-мистецьке життя Бережанщини. Вслід за автобіографічною книгою Б. Лепкого «Казка мого життя», що представлена різними виданнями в експозиції [3, 4, 5], інші експонати інформують відвідувачів про перебування Б. Лепкого у Крегульці, Поручині, Жукові, Бережанах. Особливу цінність представляють книги з особистої бібліотеки письменника з його автографами: «Кобзар» Т. Шевченка (1893 р.), поетичні збірки І. Франка «Із днів журби» (1900 р.), «Мій Ізмарagd» (1898 р.) [53].

Після закінчення Львівського університету Б. Лепкий працював у Бережанській гімназії. Його учнями були Микола Чайковський, Франц Коковський, Віктор Пацлавський та інші, які в майбутньому стали відомими науковцями, громадськими і політичними діячами. Як письменник Б. Лепкий формувався під великим впливом батька, о. Сильвестра Лепкого, письменників Андрія Чайковського, Івана Франка, про що писав сам письменник у книгах спогадів «Казка мого життя» [2] та «Три портрети» [6].

Ще з гімназійних часів Б. Лепкий захоплювався малярством. Його роботи – це портрети Т. Шевченка [55], А. Чайковського [54], М. Устияновича [56], М. Івасюка [57], автопортрети (1885, 1887, 1907 рр.) [58, 59, 60] збагачують експозицію другої зали.

Завершують експозицію цієї зали автографи віршів Богдана Лепкого, а також оригінал свідоцтва про вінчання із Олександрою Лепкою (1897 р.).

Третя зала музею присвячена польському періоду, який двічі поставав у житті Б. Лепкого – упродовж 1899–1914 рр. й 1926–1941 рр. Після переїзду з Бережан до Кракова Б. Лепкий викладав у кількох приватних гімназіях, а пізніше в Ягеллонському університеті, професором якого став у 1932 р., коли йому виповнилося 60 років. У Польщі він займався культурно-освітньою роботою серед української громади. Б. Лепкого називали амбасадором української культури в Польщі. Численні фото висвітлюють особисті й творчі зв'язки письменника з Михайлом Коцюбинським, Василем Стефаником, Ольгою Кобилянською, Гнатом Хоткевичем, істориком В'ячеславом Липинським, малярами Осипом Куриласом, Олександром Мавбергом, польською перекладачкою Марією Беньковською, викладачами Академії мистецтв С. Висп'янським, Л. Вичул-

ковським та іншими відомими українськими і польськими громадськими діячами, письменниками, художниками [61].

Експозиція містить і прижиттєві видання збірок Б. Лепкого раннього періоду його творчості: «Стрічки» (1901 р.) [8], «Осінь» (1902 р.) [7], «З глибин душі» (1905 р.) [9], «Поезіє, розрадо одинока» (1908 р.) [10], збірки прози «3 села» (1898 р.) [11], «3 життя» (1905 р.) [12], «Кидаю слова» (1911 р.) [13], наукові розвідки «Начерк історії української літератури» (1923 р.) [14], «Наше письменство» (1941 р.) [15], монографія «Маркіян Шашкевич» (1912 р.) [16], збірник перекладів на сучасну українську мову «Слова о полку Ігоревім», переклад «Мотрі» польською мовою (1937 р.), віршовані казки для дітей [17] та ін. Хвилюють автографи віршів «Побачиш гори в лід закуті» [62], «Заспів» («Колисав мою колыску») [63]. У 1911 р. в Кракові братами Богданом та Левком Лепкими була створена безсмертна пісня «Видиш, брате мій...», якій судилося об'єднувати українців у світі.

Окремий куток експозиції присвячено вшануванню 60-річчя Б. Лепкого в Бережанах у 1932 р. Оригінальні афіші ювілейних святкувань у Бережанах [64], Рогатині [65], об'ємний альбом «На спомин Богданові Лепкому бережанці» [66], бюст Б. Лепкого роботи Нестора Кіселевського [67], різьблена шкатулка від Союзу українок м. Коломия [68] та інші пам'ятні дарунки виставлено в експозиції.

Викладання на вчительських «виділових курсах» ілюструють оригінальні віньетки випускників 1909–1910 рр. та 1910–1911 рр.

Куточок експозиції третьої зали відведено розповіді про літературне угрупування «Молода Муза», до якої входив Б. Лепкий. Зі світлини на нас дивляться натхненні обличчя Петра Карманського, Михайла Яцкова, Мелетія Кічури, – кожен з них вписав свій рядок в історію української культури.

Експонати четвертої зали розповідають про німецький період (1915–1925 рр.) в житті і творчості Б. Лепкого. Від початку Першої світової війни письменник став активним членом Союзу Визволення України. У статусі співробітника Просвітнього відділу цієї організації він займався культурно-освітньою працею в таборах для військовополонених царської армії, про що свідчать численні родинні фото із міст Ванзее, Берліна, Вецляра, Ганноверш-Міндена, в яких розташовувалися табори.

Тісна співпраця із землячкою, художницею О. Кульчицькою дала змогу ілюструвати цикл поезії Б. Лепкого «Ноктюрн» [69], повість «Каяла» [18], підготувати й видати «Читанку» для українських дітей [19]. Також в експозиції є матеріали, що висвітлюють працю літератора в берлінському видавництві «Українське слово» та розповідають про святкування 50-річчя поета (1922 р.). Цінними експонатами є автограф вірша «На Святий вечір» (1923 р.) [70], вирізки з німецьких газет із перекладами Анни- Шарлоти Вуцкі оповідань Б. Лепкого.

В експозиції представлені перші видання трилогії «Мазепа» (Київ – Ляйпціг, 1926–1929 рр.) [20–25], повісті-казки «Під тихий вечір» (1929 р.) [26], повісті «Зірка» (1929 р.) [27], історичних повістей «Сотниківна» (1927 р.) [28], «Вадим» (1930 р.) [29], «Каяла» (1935 р.) [18], «Крутіж» (1941 р.) [30].

Перебуваючи в еміграції, Б. Лепкий час від часу приїздив в Україну – в с. Жуків, с. Жовчів, відпочивав у с. Черчі. В експозиції представлені фото збудованої за кошти бережанців та рогатинців вілли «Богданівка»; крісло та різьблений тризуб із вілли, подаровані письменником Романом Коритком, доповнюють експозицію.

Особливим визнанням заслуг Б. Лепкого перед Батьківщиною стало нагородження його урядом Української Народної Республіки в екзилі перехідним Мазепинським перснем у 1932 році. В експозиції міститься фото відбитку персня та Регулямін цієї нагороди.

Сумними барвами обрамлений куток експозиції, який інформує відвідувачів про смерть і похорон Б. Лепкого (21 липня 1941 р.) на Раковицькому кладовищі в Кракові (Польща). Оригінали клеписдр (некрологів) трьома мовами (німецькою, польською і українською) сповіщають, що помер заслужений діяч, дійсний член багатьох українських установ у Берліні, Празі, Варшаві, професор Богдан Лепкий. Поряд фотографії із похорону, пам'ятна медаль роботи Н. Кисілевського, фото посмертної маски та текст виступу учня Юліана Геніка-Березовського на похороні [71].

У п'ятому залі музею зібрані оригінали живописних робіт Б. Лепкого (56 одиниць). Привертають увагу, насамперед, портрети. Серед полотен важливе місце належить автопортретам різних років (1885 р., 1887 р., 1905 р., 1908 р., 1932 р.). Представлені портрети матері Домни у

вінку пишних кіс у молодому і в старшому віці [73, 74], батька о. Сильвестра [72], дідуся о. Михайла Глібовицького [75], Миколи Лепкого – батькового брата [76], сестри Олени [77], доньок Софії і Наталії [78, 79], сина Ростислава [80] і портрети дружини Олександрри.

Заслуговує на увагу портрет молоді вродливої дівчини, зображеної у профіль [81]. Цю роботу для музею передав син польської перекладачки Марії Беньковської, Веслав Беньковський. Цікавим є ще портрет дружини Олександрри в українському строї з дукатами на грудях [82]. Обидві роботи є свідченням витонченого таланту Б. Лепкого.

Окрему збірку живописних робіт Б. Лепкого становлять історичні портрети, виконані ним як ілюстрації до «Історії України» М. Аркаса 1912 р. Прикметно, що передмову до цього видання також написав Б. Лепкий. Серед ілюстрацій – портрети князя Володимира Мономаха, княгині Ольги, князя Болеслава Тройденевича, гетьманів Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, Юрія Хмельницького, полковника Івана Богуна [83]. Представлена увазі відвідувачів і серія портретів українських письменників, які виконані пером та тушшю. У музеї зберігається 25 таких робіт Б. Лепкого. 3-поміж них – портрети Лесі Українки, Григорія Сковороди, Тараса Шевченка, Олени Пчілки, Осипа Маковея, Петра Карманського, Павла Тичини та ін. [84].

Експонуються малюнки Б. Лепкого до абетки, підготовленої у співавторстві з А. Крушельницьким і О. Кульчицькою [85].

Окремі малярські роботи Б. Лепкого характеризують його як іконописця. До нашого часу у селі Жовчів Рогатинського району (Івано-Франківська обл.) зберігся іконостас із десятьма іконами роботи пензля Б. Лепкого. Це намісні образи Матері Божої, Ісуса Вчителя, чотирьох євангелістів на царських воротах і чотири ікони на кивоті.

До Б. Лепкого горнулися творчі люди, мистецька молодь. До його гостинної домівки навідувалися Олекса Мавберг, Осип Курилас, Михайло Бойчук, Михайло Гаврилко, Олекса Новаківський, Іван Северин. Не одному талановитому художникові Б. Лепкий допоміг здобути відповідну освіту і ступити на дорогу визнання і слави. Саме він відкрив світові багатогранний талант Олекси Новаківського, Івана Труша.

За сприяння Б. Лепкого українське мистецтво виходило на європейські обшири. Велика зацікавленість вітчизняним і західним мисте-

цтвом дала змогу йому написати цінні розвідки про вартісні українські розписи в Краківському кафедральному соборі [31], в каплицях і церквах Любліна, Сандомира, під назвою «Шевченко про мистецтво» [32], реферат з приводу смерті приятеля художника П. Холодного про його творчість у ділянці церковного малярства. Друкував митець також статті про мистецтво в берлінському «Літописі», в «Ілюстрованих вістях» та різних німецьких журналах.

Завершує експозицію шоста зала – «Повернення Б. Лепкого». Повернення Б. Лепкого відбулося у виданнях незалежної України, в наукових дослідженнях вчених М. Ільницького, М. Жулинського, Ф. Погребенника, М. Сивіцького, Н. Білик [86]. Вітрини прикрашають фотографії музеїв імені Б. Лепкого в Україні, меморіальних таблиць і пам'ятників у с. Жукові та м. Бережанах, емалі – ілюстрації до творів Б. Лепкого – художника Зіновія Мігоцького [88], пам'ятні медалі та декоративні тарелі з портретом Б. Лепкого. Окремий стенд присвячено лауреатам Всеукраїнської літературно-мистецької та громадсько-політичної премії імені братів Богдана і Левка Лепких. Серед лауреатів є організатори музею Б. Лепкого в Бережанах: д-р Р. Смик – племінник письменника, Н. Волинець, Я. Мазурак, Н. Дирда [87].

Зали музею Б. Лепкого, окрім уже згаданих мистецьких творів Б. Лепкого, прикрашають і роботи сучасних художників Я. Омеляна, М. Кузіва, Я. Крука, В. Недільського, А. Покотюка, В. Лопати, О. Шупляка.

Неоціненними скарбами музею є його експонати, особливо прижиттєві раритетні видання творів письменника. На даний час загальний музейний фонд нараховує більше трьох тисяч предметів, із них 236 – рідкісна книга. На різних ювілейних імпрезах, що відзначав музей, його шанувальники дарували цінні книги письменника. Це п'ять томів роману «Мазепа» (1959 р.) (дарунок Х. Постолан (Англія)), повість «Крутіж» (1941 р.) (дарунок І. Герети) та «Перша читанка» (Буквар) для народних шкіл 1918 р. видання, що уклали А. Крушельницький, Б. Лепкий, О. Попович (дарунок С. Яценко). Але основу шести експозиційних залів музею та фонду склали книги, інші архівні матеріали, передані д-ром Р. Смиком (США).

Роман Смик – це ім'я знаного в Україні мецената, який зробив неоціненний внесок до скарбниці української духовності, відроджуючи

замовчувані імена цілої плеяди діячів української культури, релігії. І в першу чергу ми згадуємо його як ініціатора повернення в Україну імені та творчості Б. Лепкого – геніального майстра українського слова.

Як істинний музейник, д-р Р. Смик упродовж 12 років діяльності музею дбав про поповнення його фондів, зміст експозицій, рівень оформлення. Кожен його приїзд в Україну супроводжувався новими надходженнями у фонди музею. У 2003 р. вийшла ювілейна збірка на пошану подвижника української культури д-ра Р. Смика «Лежить на серці доля України» [33], у якій розміщено бібліографію раритетних видань Б. Лепкого, переданих меценатом у музей.

Окрім вже згаданих видань Б. Лепкого, фонди музею поповнили збірки оповідань «По дорозі життя» (1905 р.) [34], «Кара та інші оповідання» (1905 р.) [35], поезій «Над рікою» (1905 р.) [36], «Писання» у двох томах (1922 р.) [37], «Веселка над пустирем» (1930 р.) [38] та ін.

Настільною книгою для всіх категорій читачів стала монографія професора Василя Лева «Богдан Лепкий. Життя і творчість» (1976 р.) [39]. Літературознавча лепкіана представлена у музеї нарисами «Богдан Лепкий» Є.-Ю. Пеленського [40], «Золота Липа. Ювілейна збірка творів Б. Лепкого з його життєписом, бібліографією і присвятами» (1924 р.) З. Кузелі [41]. Більшість цих раритетних видань д-р Р. Смик привіз із США, але чимало з них були куплені у бібліофілів Львова, Стрия, Києва.

Фонд музею складають і книги, подаровані лауреатами премії ім. Братів Богдана і Левка Лепких, письменниками, науковцями, краєзнавцями, художниками: Р. Коритком, Є. Безкоровайним, Б. Мельничуком, Г. Петруком-Попиком, П. Сорокою, С. Сапеляком, В. Вихрущем, В. Залізним, В. Качканом, Н. Білик, Н. Гавдиною, Б. Головином, М. Ткачуком, Р. Гром'яком, Б. Хаварівським, Г. Костів-Гускою, Н. Волинець, Я. Омеляном, У. Скальською та ін. [89].

Музей займається видавничою діяльністю. У нашому доробку буклет по музею «Великий син Золотого Поділля» (1996 р.) [90], шість календариків, портрет Б. Лепкого, значок, вісім чисел літературно-мистецького альманаху «Жайвір» [91], бібліографічні покажчики. Зокрема, у 2012 р. упорядковано до друку «Богдан Лепкий: відомий і невідомий: бібліографічний покажчик» [42], «Надія Білик: лепкознавчі та

культурологічні студії: бібліографічний покажчик» [43]. Видано книги: Б. Лепкий «Присвяти Василеві Стефаникові» (1997 р.) [44], антологія у публіцистиці, поезії, пісні «Високе небо Богдана Лепкого» (2001 р.) [45], Б. Лепкий «Цвіт споминів. Твори для дітей» (2002 р.) [46], Б. Лепкий «Поезії» (2005 р.) [47], Б. Лепкий «Прозові твори» (2007 р.) [48], Б. Лепкий «Казки» [49], кілька збірників матеріалів конференцій [50].

Щорічно більше 10 000 відвідувачів переступають поріг нашого музею й відкривають для себе особистість Богдана Лепкого. Працівники музею не обмежуються організацією і проведенням екскурсій, але й займаються пошуково-дослідницькою роботою. З метою популяризації життя та творчості письменника проводяться масові заходи різних форм: літературні уроки, вечори, зустрічі з письменниками, лауреатами премії ім. Братів Богдана і Левка Лепких, наукові конференції, поетично-пісенні фестивалі, ювілейні святкування, різдвяні й великодні зустрічі, оформлення і представлення книжково-ілюстративних та художніх виставок.

Музей відзначено численними грамотами, зокрема Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, Національної спілки письменників України, управління культури Тернопільської облдержадміністрації у номінації «Кращий музей» [92].

Стіни міської ратуші, над якими полощеться знамено вільної України, вимріяної Богданом Лепким, радо приймають гостей зі всього світу. В цьому будинку, де вчився і вчив Великий Син Золотого Поділля, й досі витає дух особливого поетичного світосприймання. Тут можна почерпнути особливий настрій для творчості та людського спілкування.

Таким чином, упродовж вісімнадцяти років діяльності Обласного комунального музею Богдана Лепкого в м. Бережани у його фондах зібрано численні матеріали, які розкривають багатогранність творчості Богдана Лепкого, зокрема художні роботи митця. Збереження рукописів, першодруків, творчого доробку письменника свідчить про вагомую роль музею у популяризації життєвого і творчого шляху Б. Лепкого серед широких верств українського суспільства. За ці роки музей розвинув різноманітну діяльність: науково-дослідну, культурно-освітню, науково-експозиційну, видавничу та рекламну. Водночас, сформовано традицію проведення різнопланових заходів, спрямованих на залучен-

ня широкого кола відвідувачів. Музей завоював авторитет як провідний науково-дослідний та культурно-освітній центр в галузі лепкознавства.

Список використаних джерел

1. Горняткевич Дем'ян. «Хата на хуторі Кривенькім» (1928 р., картон, олія.) // Обласний комунальний музей Богдана Лепкого в м. Березжани (далі – ОКМБЛБ). – Основний фонд (далі – ОФ) – інв. № 514.
2. Лепкий Б. Казка мого життя / Б. Лепкий. – Друге видання, виправлене і доповнене. – Івано-Франківськ: Нова зоря, 1999. – 300 с.
3. Лепкий Б. Казка мого життя. Кругулець / Б. Лепкий. – Л.: Накладом В-ва «Дружина». Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, 1936. – 80 с.
4. Лепкий Б. До Зарванці. (З «Казки мого життя») / Б. Лепкий. – Л.: 3 друкарні Видавничої спілки «Діло», 1938. – 152 с.
5. Лепкий Б. Казка мого життя. Березжани / Б. Лепкий. – Краків: Накладом «Українського видавництва». Нова друкарня Денникова, 1941. – 182 с.
6. Лепкий Б. Три портрети. Франко – Стефаник – Оркан / Б. Лепкий. – Л.: 3 друкарні Видавничої спілки «Діло», 1937. – 164 с.
7. Лепкий Б. Осінь / Б. Лепкий. – Коломия: Накладом власним. 3 друкарні В. Браунера, 1902. – 96 с.
8. Лепкий Б. Стрічки / Б. Лепкий. – Львів: Накладом А. Хойнацького. 3 друкарні В. Шийковського, 1901. – 108 с.
9. Лепкий Б. З глибин душі. Вибір поезій / Б. Лепкий. – Л.: Накладом М. Петрицького. «Друкарня Уділова», 1905. – 192 с.
10. Лепкий Б. Поезіс, розрадо одинока / Б. Лепкий. – Л.: Друкарня О. Ріннера в Кракові, 1908. – 84 с.
11. Лепкий Б. З села. Збірка оповідань / Б. Лепкий. – Чернівці: Накладом редакції «Буковини». 3 друкарні товариства «Руська Рада», 1898. – 84 с.
12. Лепкий Б. З життя. Збірка оповідань / Б. Лепкий. – Л.: Накладом Українсько-руської видавничої спілки, 1899. – 64 с.
13. Лепкий Б. «Кидаю слова...». Нариси й оповідання / Б. Лепкий. – Чернівці: 3 друкарні товариства «Руська Рада», 1911. – 78 с.
14. Лепкий Б. Начерк історії української літератури. Книжка І. До нападів татар / Б. Лепкий. – Коломия: Галицька накладня Я. Оренштайна. 3 друкарні А. Кисілевського і С-ки, 1909. – 320 с.
15. Лепкий Б. Наше письменство. Короткий огляд української літератури від найдавніших до теперішніх часів / Б. Лепкий. – Краків: Накладом «Українського видавництва». Друк: «Поспішна», 1941. – 136 с.

16. Лепкий Б. Маркіян Шашкевич. Характеристики українських письменників. З ілюстраціями /Б. Лепкий. – Коломия: Галицька накладня Я. Оренштайна. З друкарні А. Кисілевського і С-ки, 1912. – 108 с.

17. Лепкий Б. Три казки /Б. Лепкий. – Львів: Видання «Рідної школи», 1931. – 80 с.

18. Лепкий Б. Каяла. Історичне оповідання з нагоди 750-ліття походу князя Ігоря Святославича на половців 1185 р. /Б. Лепкий. – Л.: З друкарні Видавничої спілки «Діло», 1935. – 68 с.

19. «Перша читанка» (Буквар) для народних шкіл /Уклали А. Крушельницький, Б. Лепкий, О. Попович. – Відень, 1918.

20. Лепкий Б. Мотря. Історична повість. Том перший /Б. Лепкий. – Київ–Ляйпціг: Українська накладня, 1926. – 388 с.

21. Лепкий Б. Мотря. Історична повість. Том другий /Б. Лепкий. – Київ–Ляйпціг: Українська накладня, 1926. – 308 с.

22. Лепкий Б. Не вбивай. Історична повість /Б. Лепкий. – Київ–Ляйпціг: Українська накладня, 1926. – 396 с.

23. Лепкий Б. Батурын. Історична повість/Б. Лепкий. – Київ–Ляйпціг: Українська накладня, 1927. – 416 с.

24. Лепкий Б. Полтава. Історична повість. I. Над Десною /Б. Лепкий. – Л.: Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, 1928. – 330 с.

25. Лепкий Б. Полтава. Історична повість. II. Бої /Б. Лепкий. – Л.: Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, 1929. – 420 с.

26. Лепкий Б. Під тихий вечір. Повість-казка /Б. Лепкий. – Київ–Ляйпціг: Українська накладня, 1923. – 396 с.

27. Лепкий Б. Зірка. Повість з повосенного життя /Б. Лепкий. – Л.: Видавнича кооператива «Червона калина». З друкарні А. Гольдмана, 1929. – 184 с.

28. Лепкий Б. Сотниківна. Історична картина з часів Івана Виговського /Б. Лепкий. – Львів: Накладом «Червоної калини». Друкарня оо. Василіян у Жовкві, 1927. – 184 с.

29. Лепкий Б. Вадим. Повість з княжих часів /Б. Лепкий. – Львів: Видавнича кооператива «Червона калина». З друкарні А. Гольдмана, 1930. – 228 с.

30. Лепкий Б. Крутіж. Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського /Б. Лепкий. – Краків: Накладом «Українського видавництва». Нова друкарня Денникова, 1941. – 176 с.

31. Лепкий Б. Українські фрески у краківській катедрі /Б. Лепкий. //Гюстровані Вісті. – 1940. – липень. – С. 9–10.

32. Лепкий Б. Шевченко про мистецтво /Б. Лепкий. – Зальцведель, 1920. – 26 с.
33. Лежить на серці доля України. Ювілейна збірка на пошану д-ра Романа Смика /Ред. Н. Волинець. – Тернопіль: Джюра, 2003.
34. Лепкий Б. По дорозі життя. Вибір оповідань /Б. Лепкий. – Львів: Накладом М. Петрицького. «Друкарня Уділова», 1905. – 170 с.
35. Лепкий Б. Кара та інші оповідання /Б. Лепкий. – Львів: Накладом Українсько-руської видавничої спілки. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка, 1905. – 176 с.
36. Лепкий Б. Над рікою /Б. Лепкий. – Львів: Накладом Р. Гординського. З друкарні В. Шийковського, 1905. – 92 с.
37. Лепкий Б. Писання. Твори в 2 т. Б. Лепкий. – Київ–Ляйпціг: Українська накладня, 1922. – Т. 1: Вірші. – 427 с.; Т. 2: Проза. – 488 с.
38. Лепкий Б. Веселка над пустирем /Б. Лепкий. – Л.: Друкарня вид. «Неділі», 1930. – 352 с.
39. Лев В. Богдан Лепкий. 1872–1941. Життя і творчість /В. Лев. – Записки НТШ. – Т. СХСІІІ. – Нью Йорк–Париж–Сідней–Торонто, 1976. – 399 с.
40. Пеленський Є.-Ю. Богдан Лепкий – поет /Є.-Ю. Пеленський //Богдан Лепкий. 1872–1941. Збірник у пошану пам'яті поета. – Краків–Львів: Українське видавництво, 1943. – С. 13–32.
41. Золота Липа. Ювілейна збірка творів Богдана Лепкого з його життєписом, бібліографією творів і присвятами. Зладив Зенон Кузеля. – Берлін: Українське слово, 1924. – 260 с.
42. Богдан Лепкий: відомий і невідомий: Бібліографічний покажчик /упоряд.: Н. Дирда, Н. Стрілець, ін. – Т.: Підручники і посібники, 2012. – 240 с.
43. Надія Білик: лепкознавчі та культурологічні студії: Бібліографічний покажчик /упоряд.: Н. Дирда, Н. Стрілець. – Т.: Астон, 2012. – 28 с.
44. Лепкий Б. Присвяти Василеві Стефаникові /Упоряд., вступ. ст. та комент. Ф. Погребенника. – Т.: Лілея, 1997. – 100 с.
45. Високе небо Богдана Лепкого. Спробаантології у публіцистиці, поезії, музиці. – Березани–Тернопіль: Джюра, 2001. – 204 с.
46. Лепкий Б. Цвіт споминів. Твори для дітей /Б. Лепкий. – Т.: Джюра, 2002. – 184 с.
47. Лепкий Б. Поезії /Б. Лепкий. /упоряд. Н. Дирда. – Т.: Джюра, 2005. – 500 с.
48. Лепкий Б. Прозові твори /Б. Лепкий. /упоряд. Н. Дирда. – Т.: Джюра, 2007. – 508 с.

49. Лепкий Б. Казки / Б. Лепкий. /передслово Н. Дирди. – Т.: Богдан, 2012. – 96 с.

50. Богдан Лепкий в духовній історії України: Матеріали наукової конференції / За наук. ред. проф. Р. Т. Гром'яка. Упоряд. – Н. Білик. – Т.: Джура, 2006. – 128 с.; Проблеми інтерпретації творчої спадщини Богдана Лепкого: Матеріали міжнародної наукової конференції / за ред.. М. Качука, Н. Білик. – Т.: Видавництво «Рада», 2007. – 388 с.

51. Горняткевич Дем'ян «Приходство в с. Крегулець» (1928р. Картон, олія.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 513.

52. Лепкий Богдан. «Портрет о. Михайла Глібовицького» (Полотно, олія.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 511.

53. Франко І. Мій ізмарагд. Поезії /І. Франко. – Л.: 1898 р. [з підписом Б. Лепкого] //ОКМБЛБ. – ОФ.

54. Лепкий Богдан. «Портрет Андрія Чайковського» (Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 520.

55. Лепкий Богдан. «Портрет Тараса Шевченка» (Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 522.

56. Лепкий Богдан. «Портрет Миколи Устияновича» (Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 523.

57. Лепкий Богдан. «Микола Івасюк» (1894 р. Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 516.

58. Лепкий Богдан. «Автопортрет» (1885 р. Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 518.

59. Лепкий Богдан. «Автопортрет» (1887 р. Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 519.

60. Лепкий Богдан. «Автопортрет» (1907 р. Папір, олівець.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 521.

61. Експозиційний вузол «Дружні і творчі взаємини Богдана Лепкого з українськими і польськими громадсько-культурними діячами». //ОКМБЛБ.

62. Лепкий Богдан. «Побачили гори в лід закуті» [автограф] //ОКМБЛБ. – ОФ – арк. нумер.

63. Лепкий Богдан. «Колисав мою колиску...» [автограф] //ОКМБЛ. – ОФ – арк. нумер.

64. Афіша «В 60 роковини уродин українського письменника й поета, професора Богдана Лепкого» (Бережани, 20 грудня 1932 р.) //ОКМБЛБ. – ОФ. – арк. нумер.

65. Афіша «Концерт у 60-ліття уродин найбільшого українського сучасного письменника Богдана Лепкого» (Рогатин, 22 грудня 1932 р.) //ОКМБЛБ. – ОФ – арк. нумер.

66. Альбом «На спомин Богданові Лепкому березанці» (1932 р.) // ОКМБЛБ. – ОФ.
67. Кисілевський Нестор. «Бюст Богдана Лепкого» (1932 р. Тераконт.) // ОКМБЛБ. – ОФ.
68. Різьблена шкатулка (дарунок Б. Лепкому від Союзу українок м. Коломия) (1932 р.) // ОКМБЛБ. – ОФ.
69. Кульчицька Олена. «Ілюстрація до циклу Б. Лепкого «Ноктюрн»» // ОКМБЛБ. – ОФ.
70. Лепкий Богдан «На святий вечір» [автограф] // ОКМБЛБ. – ОФ – арк. нумер.
71. Експозиційний вузол «Похорон Богдана Лепкого» // ОКМБЛБ.
72. Лепкий Богдан. «Портрет батька о. Сильвестра Лепкого» (Папір, олівець.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 533.
73. Лепкий Богдан «Домна Лепка» (Полотно, олія.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 549.
74. Лепкий Богдан. «Портрет матері в молодому віці» (Папір, туш, перо.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 566.
75. Лепкий Богдан. «о. Михайло Глібовицький» (Папір, олівець.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 579.
76. Лепкий Богдан. «Портрет о. Миколи Лепкого» (1932 р. Картон, олія.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 572.
77. Лепкий Богдан. «Сестра Олена Ремеза» (Папір, олівець.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 560.
78. Лепкий Богдан «Портрет Наталії Марії Лепкої» (1909 р. Папір, олівець.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 562.
79. Лепкий Богдан. «Софія Євгенія Лепка» (Папір, олівець.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 528.
80. Лепкий Богдан. «Портрет сина Ростислава Лева» (Картон, олія.) // ОКМБЛ. – ОФ – інв. № 568.
81. Лепкий Богдан. «Портрет дружини в молодому віці» (Папір, італійський олівець.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 554.
82. Лепкий Богдан. «Портрет дружини в українському строї» (Картон, олія.) // ОКМБЛБ. – інв. № 532.
83. Лепкий Богдан. «Володимир Мономах» (Папір, мішана техніка); «Богдан Хмельницький» (Папір, олівець); «Гетьман Іван Мазепа» (Папір, олівець); «Князь Болеслав Тройданович» (Папір, олівець) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. №№ 529, 535, 543, 547.

84. Лепкий Богдан. «Леся Українка» (папір, олівець); «Григорій Сковорода» (Папір, мішана техніка); «Портрет Тараса Шевченка» (Папір, мішана техніка.) //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. №№ 551, 567, 517.

85. Лепкий Богдан. «Малюнки до читанки» (Папір, туш, перо.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 561.

86. Білик Н. Богдан Лепкий. Життя і діяльність /Н. Білик. – Т.: Джура, 2001. – 172 с.; Сивіцький М. Богдан Лепкий: життя і діяльність /Б. Сивіцький. – К.: Дніпро, 1993. – 254 с.; Погребенник Ф. Богдан Лепкий /Ф. Погребенник. – К.: Тов – во «Знання» України, 1993. – 64 с. ін. // ОКМБЛБ. – ОФ.

87. Стенд «Лауреати премії ім. Братів Лепких» //ОКМБЛБ.

88. Мігоцький Зіновій. «Чуси, брате мій...» (1997 р. Гаряча емаль, метал.) // ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 606.

89. Білик Н. Богдан Лепкий у духовному відродженні українського народу /Н. Білик. – Т.: «Збруч», 1999. – 144с.; Гавдида Н. Літературно-малярський дискурс творчості Богдана Лепкого: монографія Н. Гавдида. – К.: Смолоскип, 2012. – 228с.; Качкан В. Хай святиться ім'я твоє: Історія української літератури і культури в персоналіях (XIX – XX ст.) /В. Качкан. – Кн. 6 – 7. – Львів, 2004. – 720 с.; Коритко Р. Від передгроззя до громовиці. (Роман з життя Богдана і Левка Лепких) /Р. Коритко. – Л.: [б. в.], 2000. – 296 с.; Мельничук Б. Зламани мальви: нові новели /Б. Мельничук. – Т.: Терно-граф. – 2010. – 88 с.; Сапеляк С. Журбопис: Вірші, публіцистика /С. Сапеляк. – Х.: Майдан, 1995. – 96 с.; Ткачук М. Модерністський дискурс лірики і новел Богдана Лепкого. Дослідження /М. Ткачук. – Т.: ТНПУ, 2005. – 128 с.; ін. //ОКМБЛБ. – ОФ.

90. Великий Син Золотого Поділля: буклет. – Л., 1996. //ОКМБЛБ. – ОФ – інв. № 902-4(1).

91. Жайвір. – 1992 р., 1995 р., 1996 – 2002 рр., 2004 – 2005 рр. // ОКМБЛБ. – ОФ.

92. Грамота Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка (з нагоди 10-річчя заснування) (2005 р.); Почесна грамота Національної спілки письменників України (за активну популяризацію творчості видатного українського письменника й громадського діяча, значний внесок у відродження культури, духовності рідного народу) (2001 р.); Диплом переможця у номінації «Кращий районний музей» (2002 р.); Грамота Управління культури Тернопільської облдержадміністрації (за перемогу у номінації «Кращий музей») (2006 р.) ін. //ОКМБЛБ.

Nadia Dyrda,

Natalia Strilets

THE BEREZHANY REGIONAL MUNICIPAL BOHDAN LEPKYY MUSEUM AS THE CENTER OF SOCIAL AND CULTURAL LIFE OF THE REGION

The contribution of The Regional Museum of Bohdan Lepkyy in the city of Berezhany into the popularization of Bogdan Lepky's creative work has been analyzed. The museum stock concerning the writer's masterpieces preservation was studied and the thematic and genre diversity of museum's exposition was examined.

Key words: museum, exposition, popularization, writer, artist, Bohdan Lepkyy.